

Sivistystoimiala/talouden, tavoitteiden ja toiminnan toteuma 1-3/2023

Sivla 27.04.2023 § 52
1535/02.02.02/2023

Valmistelijat: varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, p. 040 5079571, johtava rehtori Juha Damskägg, p. 040 836 1604, vs. opistojen rehtori - kehittämispäällikkö Tuija Huikuri, p. 040 702 8379 , kirjastopalvelupäällikkö Merja Mäkinen, p. 040 832 1123 , vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki, p. 040 571 6556, sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062

Yleistä / toimiala

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti (Khall 12.12.2022 § 374) lautakuntien tulee seurata toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä tunnuslukujen toteutumista neljännesvuosittain talousarviovuoden aikana. Vertailu suoritetaan talousarvion tulosalueen tavoitteisiin ja suoritteisiin nähden.

Toteumavertailun lukuihin sisältyvät tulot ja menot maaliskuun lopun tilanteessa. Tasaisen kertymän mukaan toteuma maaliskuun lopussa voisi olla enintään noin 25 %. Todellisuudessa toteumaprosentti tulee olla jonkin verran alle tasaisen kertymän lähempänä 24 %, jotta lomarahat tulevat katetuksi ja jotta sivistystoimialan toimiminen pääsääntöisesti lukuvuosi-perusteisesti tulee huomioiduksi. Jälkimmäisestä johtuen sekä menot että tulot kertyvät epätasaisesti vuoden aikana. Myös lomarahojen maksu heinäkuun palkanmaksun yhteydessä muuttaa tasaisen kertymän prosenttia.

Ensimmäinen vuosineljännes on toimintakatteen osalta toteutunut hyväksyttävällä tavalla.

Toimintatuotot koko toimialan osalta ovat maaliskuun lopussa yli tasaisen kertymän johtuen hankkeiden jaksotuksista vuodelta 2022 vuoteen 2023. Tuottojen osalta on huomioitava, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos astui voimaan 1.3. alkaen eikä 1.8. alkaen. Tieto ajankohdasta tuli niin myöhäisessä vaiheessa suhteessa talousarvion käsittelyprosessiin, ettei asiaa voitu ottaa huomioon. Talousarvio on siten tehty jälkimmäisen ajankohdan mukaisesti. Tuloarvio ei tule toteutumaan.

Toimintakulut noudattavat oikeaa linjaa huomioiden, että lomarahat maksetaan heinäkuussa ja toimintakate linjassa. Tiedossa on kuitenkin kustannustekijöitä, jotka eivät ole mukana talousarviossa mm. kotouttamiskoulutus, valmistavan opetuksen ryhmäjako, lukion opiskelijamäärän lisäyksestä johtuvat resurssitarpeet. Lisäksi erikseen on vielä tarkastettava talousarvion 2023 osalta ne eräät tilinpäätöksen 2022 yhteydessä ilmi käyneet määrärahapuutteet. Tarkastaminen on aloitettu. Palkkausmäärärahoissa on varauduttu ohjeen mukaisesti 2 % korotuksiin. Varauma on ilmeisemmin liian alhainen.

Vuodelle 2023 tulee tehtäväksi talousarviomuutosesitys.

Strategia on määritelty toimialan vuoden 2022 talousarviotavoitteet. Sen suuntaisesti toimintaa on johdettu ja tulosalueiden toimintaa tuettu.

Toteuma / toimiala

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	3 519 490	1 706 305	1 207 745	48,48 %	41,28 %
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-41 005 790	-9 712 963	-9 275 655	23,69 %	4,71 %
Toimintakate	-37 486 300	-8 006 658	-8 067 910	21,36 %	-0,76 %
Poistot ja arvonalentumiset	-174 509		-64 351		-100,00 %
Tilikauden tulos	-37 660 809	-8 006 658	-8 132 261	21,26 %	-1,54 %

Hallinto

Ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut suunnitellusti. Toimintakate on alle 20 %. Kokouspalkkiot tulevat maksuun myöhemmin. Sivistyslautakunta on kokoontunut neljä (4) kertaa ja käsiteltyjä asioita on ollut 48. Sivistyslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä aloitti hallintos sihteeri Heidi Röman. Valmiussuunnitelman valmistelua on jatkettu. Toimialajohtaja Leena Kilpeläinen on raportoinut vuoden 2022 talouden, tavoitteiden, toiminnan ja riskienhallinnan toteutumisesta tarkastuslautakunnalle. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti elämänlaatu palveluiden tulosaluejohtajan tehtävistä vastuu siirtyy 1.9.2023 alkaen kirjastopalvelupäällikkö Risto Heikkiselle.

Toteuma / hallinto

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	240	60	60	25,00 %	
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-268 842	-53 129	-69 330	19,76 %	-23,37 %
Toimintakate	-268 602	-53 069	-69 270	19,76 %	-23,39 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-268 602	-53 069	-69 270	19,76 %	-23,39 %

Varhaiskasvatus

Ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut suunnitellusti. Tuloista varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat alkuvuonna kertyneet arvioidun mukaisesti, mutta 1.3.2023 voimaan tulleet asiakasmaksulain muutokset maksujen perusteena oleviin tulo rajoihin ja asiakasmaksuihin tulevat vaikuttamaan asiakasmaksukertymää vähentävästi koko vuoden osalta. Henkilöstökulut ovat toteutuneet arvioidusti, toteuma on 24 %. Palvelujen ostoista puuttuvat ateriapalvelujen osuus maaliskuun osalta, noin 68 500

euroa sekä sisäiset tietohallinnon kustannukset, jotka ovat 24 000 euroa. Tämä huomioiden palvelujen ostojen toteumaprosentti on 22,9 %. Toimintakulujen toteumaprosentti ateriapalvelujen ja sisäisten ICT-kulujen kustannukset huomioiden on 23,59 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 20,91 %.

Luontaisetuateriat on talousarviossa huomioitu toimintatuotoissa tuloina ja henkilöstökuluissa menoina samansuuruisina. Luontaisetuja on toteutunut sekä tuloissa että menoissa arvioitua enemmän.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymä tulee lakimuutoksesta johtuen jäämään alustavan arvion mukaan noin 15 % eli 65.000 – 70.000 euroa alle talousarviossa arvioidun. Tarkempi summa voidaan arvioida syksyllä 2023. Tulojen alittuminen tulee vaatimaan talousarviomuutoksen.

Varhaiskasvatukseen osallistui maaliskuussa yhteensä 584 lasta, joista on esioppilaita 146. 1 – 5 vuotiaidenlasten ikäluokan osallistumisaste varhaiskasvatukseen oli 77 %, mikä hieman enemmän kuin talousarviossa (75%).

Varhaiskasvatus sai valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä esiopetuksen tasa-arvon ja yhdenv ertaisuuden kehittämiseen yhteensä 133.000 euroa. Avustusten käyttö kohdistuu pääosin vuodelle 2024.

Talousarviossa esitetyt tavoitteet näyttävät toteutuvan, samoin talouden tunnusluvut. Koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle on järjestetty suunniteltuja koulutuksia. Lapsille, huoltajille ja henkilöstölle tehtävät kyselyt toteutuvat kevään aikana.

Toteuma / varhaiskasvatus

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	1 265 140	622 979	418 059	49,24 %	49,02 %
Toimintakulut	-12 133 976	-2 769 817	-2 642 849	22,83 %	4,80 %
Toimintakate	-10 868 836	-2 146 838	-2 224 789	19,75 %	-3,50 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 361		-4 319		-100,00 %
Tilikauden tulos	-10 873 197	-2 146 838	-2 229 108	19,74 %	-3,69 %

Perusopetus

Perusopetuksessa on tällä hetkellä 1715 oppilasta ja valmistavassa opetuksessa 87 oppilasta. Ennusteen mukaan lukuvuonna 2023-2024 perusopetuksessa on 1628 oppilasta. Ennusteessa ei ole huomioitu, että osa valmistavan opetuksen oppilaista todennäköisesti siirtyy perusopetuksen oppilaiksi.

Ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut suunnitellusti. Perusopetuksen toimintakate on alle tasaisen kertymän, mutta siitä puuttuu mm. puhtaanapidon ja ateriapalveluiden kustannuksia. Myös henkilöstökustannukset tulevat nousemaan ennakoitua suuremmiksi johtuen kunta-alan palkkaratkaisusta ja lomarahosta.

Toimintatuotot ovat toteutuneet yli suunnitellun (55,4 %), mutta tähän johtuu suurelta osin siitä, että vuonna 2022 aloitettujen hankkeiden avustuksia on siirretty vuodelle 2023. Koska hankeavustukset ovat pienentyneet aiemmasta, on mahdollista, että koko vuoden osalta ne jäävät suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstökulujen toteuma on 23,6 % ja asiakaspalvelujen ostojen osalta 23,0 %. Jämsänkosken yhtenäiskoulun leasingvuokran osalta on varauduttava talousarviomuutokseen, koska ulkoisten vuokrien toteuma on jo nyt 50,8 %.

Perusopetuksessa on meneillään yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishanke, hanke koronavaikutusten lieventämiseen, hanke tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen sekä hanke joustavan esi- ja alkuopetuksen pilotointiin.

Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyivät hyvinvointialueen palvelukseen vuoden alussa. Perusopetuksessa on tällä hetkellä yhden psykologin vaje ja hyvinvointialue on paikannut vajetta osittain ostopalvelulla. Oman psykologin puuttuminen vaikeuttaa kuitenkin yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä.

Neuvottelut hyvinvointialueen kanssa kehitysvammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä koulujen loma-aikoina ovat kesken.

Kouluterveyskysely toteutetaan kevään 2023 aikana tulokset on käytettävissä syksyllä 2023. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeen myötä tullaan tehostamaan mm. toimia poissaolojen vähentämiseksi

Toteuma / perusopetus

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	1 379 310	764 125	572 508	55,40 %	33,47 %
Toimintakulut	-22 057 856	-5 191 979	-5 129 466	23,54 %	1,22 %
Toimintakate	-20 678 546	-4 427 855	-4 556 958	21,41 %	-2,83 %
Poistot ja arvonalentumiset	-40 169		-56 550		-100,00 %
Tilikauden tulos	-20 718 715	-4 427 855	-4 613 507	21,37 %	-4,02 %

Lukiokoulutus

Ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut suunnitellusti.

Toimintatuottojen toteuma on 94,2 %. Vuodelle 2023 ei ole enää odotettavissa uusia hankeavustuksia, muita vähäisempiä tuloja on odotettavissa.

Lukiossa on korona-avustusta oppimisvajeiden paikkaamiseen. Vanhemman avustuksen, 34200 euroa, käyttöaika päättyy 31.7.2023 ja uudemman, 38 000 euroa, käyttöaika päättyy 31.7.2024. Avustuksilla on voitu perustaa opetusryhmiä, antaa tukiovetusta ja tehostaa opinto-ohjausta.

Lukio on mukana Muuramen kunnan hallinnoimassa Kestävän kehityksen tiekartta-hankkeessa. Hanke sai avustusta 45 000 € ja käyttöaika päättyy 31.5.2024. Hankkeen tavoitteena on lukion toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen vahvistamaan arjen ilmasto- ja kestävyyskasvatusta.

Muuramen kunta hallinnoi myös Muuramen, Laukaan ja Jämsän lukioiden yhteishankkeessa Laatu ja hyvinvointia lukioihin. Hankkeen saama avustus on 77 400 euroa ja avustuksen viimeinen käyttöpäivä on 31.7.2024. Hankkeen kolme painopistettä ovat laadukas oppiminen, laadulliset menetelmät ja tiedolla johtaminen sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen lukiossa.

Suurin menoerä on henkilöstökulut ja niiden toteuma on 22,7 %. Ateriapalveluiden toteuma on 18,0 %. Lukiossa ei ole henkilöstön luontaisetuuaterioita.

Kustannusten nousua on odotettavissa johtuen palkankorotusten ennakoitua suuremmasta määrästä ja ennustetta suuremmasta uusien opiskelijoiden määrästä. Ennakoitua suurempi hakijamäärä lisää opetustuntien määrää, oppimateriaalikustannuksia, kannettavista tietokoneista syntyviä kustannuksia ja urheiluvalmennuksen kustannuksia noin 67 000 eurolla vuoden 2023 aikana. Vastaavasti koulutuksen järjestäjän saama yksikköhintarahoitus on vuonna 2023 noin 72 000 euroa ennakoitua suurempi.

Lukiossa oli 20.1.2023 yhteensä 227 opiskelijaa. Kevään yhteishaussa lukion ensisijaisten hakijoiden määrä oli 111. Lukiossa on 108 aloituspaikkaa. Myös urheiluvalmennukseen hakijoiden määrä on aiempaa suurempi. Lukiossa on tämänhetkisen arvioin mukaan lukuvuoden 2023-2024 alkaessa yhteensä 260 päätoimista opiskelijaa, joista Gradian järjestämään urheiluvalmennukseen on osallistumassa lähes 40 opiskelijaa. Tällä hetkellä urheiluvalmennuksessa on 23 opiskelijaa.

Kouluterveyskysely tehdään huhtikuussa 2023 lukion ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille. Tulokset on käytettävissä syksyllä 2023. Opiskeluhuollosta on tällä hetkellä henkilöstövajetta ja asiasta on oltu yhteydessä hyvinvointialueelle

Ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyviä asioita oppitunneilla ja opiskelijavaihdossa. Lukion kestävan kehityksen ryhmä on mukana kaupungin ilmastostrategian teossa.

Toteuma / lukiokoulutus

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	46 000	43 354	37 065	94,25 %	16,97 %
Toimintakulut	-2 143 646	-457 613	-431 095	21,35 %	6,15 %
Toimintakate	-2 097 646	-414 260	-394 030	19,75 %	5,13 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	-2 097 646	-414 260	-394 030	19,75 %	5,13 %

Elämänlaatupalvelut

Elämänlaatupalvelujen toiminta on toteutunut ensimmäisellä vuosineljänneksellä suunnitellun mukaisesti. Toimintakate on hieman yli 24 %, jota selittävät lähinnä työväenopiston lukukausien pituus, kotouttamiskoulutuksen kustannukset ja mm. hankinnat, joita ei pystytty toteuttamaan vuoden 2022 loppupuolella ja menosäästö tapahtui tuolloin. Lupa tähän ratkaisuun oli olemassa. Kotouttamiskoulutuksen kustannukset eivät laisinkaan ehtineet talousarvioon ja asia todettiin päätöstä tehdessä. Prioriteetti asetettiin koulutuksen suunnitteluun ja järjestelyihin, jotta tilapäisen suojelun piirissä oleville noin 20 nuorelle saatiin arjen perusrakenne ja opiskelumahdollisuus järjestettyä. Työväenopiston kustannukset toteutuvat toiminnan luonteen vuoksi etupainotteisesti. Opetustoimintaa ei ole kesäaikana. Talousarviomuutosesitys joudutaan tekemään.

Toteuma / Elämänlaatupalvelut

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	828 800	275 787	180 052	33,28 %	53,17 %
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-4 401 470	-1 147 630	-1 002 916	26,07 %	14,43 %
Toimintakate	-3 572 670	-871 843	-822 863	24,40 %	5,95 %
Poistot ja arvonalentumiset	-129 979		-3 482		-100,00 %
Tilikauden tulos	-3 702 649	-871 843	-826 346	23,55 %	5,51 %

Elämänlaatupalvelut / opistopalvelut

Ensimmäinen vuosineljännes on pääosin toteutunut suunnitellusti. Korkeampaa toteumaprosenttia selittää lukuvuosiperusteisuus ja kotouttamiskoulutus. Musiikkiopiston toimintakate on 21,3 % ja työväenopiston 42,2 %. Työväenopiston lukukausi päätymässä ja opetustoiminnan osalta henkilöstökustannuksia ei kerry.

Talousarvion laadinnassa ei voitu huomioida työväenopiston järjestämää kotoutumiskoulutusta, joka alkoi marraskuussa 2022 ja jatkuu edelleen. Henkilöstökuluihin tällä on merkitystä siten, että opetus- ja kulttuuriministeriö korvaa kustannukset takautuvasti. Kotouttamiskoulutuksen menot raportin valmistelun

yhteydessä ovat olleet noin 16 000 €. Meno-oikaisu ateriakustannusten kohdentumisesta kotouttamiskoulutukseen tullaan tekemään. Se lisää kustannuksia. Asian johdosta joudutaan tekemään talousarviomuutosesitys. Muutosesityksen suuruus arvioidaan myöhemmin.

Opistojen henkilöstökustannusten toteuma 30,8 % pitäen sisällään aiemmin todetun kotouttamiskoulutuksen (musiikkiopisto 25 % ja työväenopisto 40,3 %), palvelujen ostot 30 % (musiikkiopisto 45 % ja työväenopisto 21 %) aineet, tarvikkeet ja tavarat 44 % (musiikkiopisto 58 % ja työväenopisto 35 %, muut toimintakulut 24 %. Tulot koostuvat lukukausi- ja kurssimaksuista.

Musiikkiopiston opiskelijamäärä on 356 ja työväenopiston opiskelijamäärä alkuvuonna oli 1 168. Opistojen lv. 2023-2024 suunnitellaan talousarvion mukaisesti kuitenkin huomioiden kotouttamiskoulutus talousarviomuutosasiana.

Kuhmoisten kunta päätti 14.2.2023 pidetyssä sivistyslautakunnan kokouksessa kaupungin kanssa olleen sopimuksen järjestämisestä Kuhmoisissa. Sopimus on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka. Jämsän työväenopisto järjestää opetuksen Kuhmoisissa syksyllä 2023, minkä jälkeen vapaan sivistystyön opetuksesta Kuhmoisissa vastaa Oriveden seudun kansalaisopisto. Jämsän työväenopiston syksyn opintotarjonta Kuhmoisissa suunnitellaan yhteistyössä Oriveden seudun kansalaisopiston kanssa.

Sivistyslautakunnan päätti kokouksessaan 30.3.2023 § 35, että musiikkiopistossa luovutaan jatkossa erillisten pääsykokeiden järjestämisestä. Uudet oppilaat otetaan ilmoittautumisten perusteella huhtikuun aikana, ja mikäli ilmoittautuneita on enemmän kuin tarjolla olevia opiskelupaikkoja, uudet oppilaat valitaan arpomalla.

Toimintakauden 2023-2024 suunnittelu käynnistyi helmikuussa, ja opettajille järjestettiin yhteinen arviointi- ja suunnittelupalaveri 30.3.2023. Elämänlaatu- ja palveluiden oppaan kilpailutuksen perusteella seuraavien kahden vuoden oppaiden painatuksesta vastaa Pasicopy Oy.

Kotouttamiskoordinaattori Seija Helander aloitti kahden vuoden määräaikaisessa virassa 1.2.2023, ja hänen tehtävänsä on suunnitella, ohjata ja arvioida Jämsässä asuvien maahan muuttaneiden palveluita. Kaupunginjohtajan perustama kotouttamistyöryhmä aloitti toimintansa, ja ryhmässä ovat mukana edustajat kaupungin sivistystoimesta, työllisyyspalveluista, taloushallinnosta ja elinvoimapalveluista. Mukana ovat myös yhteistyöverkostosta SPR:n vastaanottokeskuksen sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Jämsän Terveyden edustajat.

Maaliskuun alusta alkaen tilapäisen suojelun statuksella olevilla Ukrainasta saapuneilla henkilöillä on ollut mahdollisuus hakea kotikuntaoikeutta vuoden Suomessa oleskelun jälkeen. Jämsässä näitä hakemuksia on

toistaiseksi tullut vain muutamia. Vastaanottojärjestelmässä tilapäisen suojelun piirissä olevia ukrainalaisia on ollut 478 (ajankohta 3.4.2023).

Vinnin tilan kustannukset ovat tasetilillä. Tilan osalta on tullut ajankohtaiseksi sen muuttaminen kirjanpitoyksiköksi. Valmistelutoimenpiteisiin ryhdytään talusjohtajan ohjeiden mukaisesti.

Toteuma / elämänlaatu palvelut / opistopalvelut

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 3/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	296 000	79 648	71 641	26,9	11,18
Toimintakulut	- 1 314 116	- 392 000	- 354 917	29,8	10,45
Toimintakate	- 1 018 116	- 312 352	- 283 276	30,7	10,26

Elämänlaatu palvelut / kirjastopalvelut

Kirjastossa ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut pääosin suunnitellusti. Kirjaston palvelulupausta on toteutettu kattavasti. Tapahtumatuotanto on ollut vilkasta, ml. digitutor-toiminta viikoittain vapaaehtoistyönä. Raitti-raadin valmistelu käynnistyy syyskaudella.

Pääkirjastossa on alkuvuonna ollut järjestyshäiriöitä ja ilkivaltaa. Se on painottunut viikonloppuihin ja ilta-aikaan ja omatoimiaikaa onkin jouduttu vähentämään toistaiseksi. Tilannetta seurataan ja valmistellaan muita toimenpiteitä tarpeen mukaan. Aukioloaikakysely toteutettiin.

Jämsänkosken omatoimikirjaston avautuminen Jämsänkosken yhtenäiskoululla on viivästynyt teknisten ongelmien vuoksi. Käyttö voinee kuitenkin alkaa hyvissä ajoin ennen lukukauden päättymistä.

Toiminnan mittareista lainaus/asukas on alkuvuonna toteutunut varsin hyvin: mikäli alkuvuoden lainaus (66 859) jatkuu saman tasoisena, lainaus/asukas olisi vuoden lopussa 13,7 (tavoite 14,2). Luvussa on kasvua edellisen vuoden vastaavasta 25,9 %.

Kävijöitä kirjastoissa on alkuvuonna ollut yhteensä 41 716. Asetettu fyysisten käyntien tavoite (110 000) arvioidaan saavutettavan.

Kirjastopalvelupäällikön rekrytointi ja siihen liittyvät järjestelyt on toteutettu alkuvuonna. Sivistyslautakunta valitsi kokouksessaan 8.2.2023 § 17 virkaan FK Risto Heikkisen. Tehtävien hallittua siirtämistä tehdään kahden kuukauden yhteisellä työskentelyjaksolla.

Kirjaston tulojen toteutuma on 11,7 % (3 034 €). Huhtikuussa kertyneiden asiakasmaksujen perintä on tehostettua Keski-kirjastokimpan yhteisenä kampanjana ja tulokertymä tulee lähemmäs tasaisen kertymän mukaista.

Toimintakulujen toteutuma on jonkin verran yli tasaisen kertymän, 25,6 %. Tämä selittyy osin menojen etupainotteisuudella (mm. lehtitulaukset). Lisäksi budjetoimattomina menoina ovat

kirjastopalvelupäällikön rekrytointiin liittyvät kulut (4 000) sekä Avin myöntämän avustuksen käyttämättä jäänyt osuus (13 600 €), joka palautettiin. Nämä tulee huomioida talousarviomuutoksessa. Henkilöstökulut toteutuvat budjetoidun mukaisina (21,3 %). Palveluiden (30,7 %) ja tavaroiden (39,4 %) luokissa on menoissa etupainotteisuutta, joka tulee vuoden mittaan tasoittumaan. Aineistohankinnan toteutumista seurataan ja sopeutetaan tarvittaessa.

Toteuma / elämänlaatupalvelut / kirjastopalvelut

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 2/2022	TOT % 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	25 900	3 034	7 181	11,7	-57,75
Toimintakulut	- 1 115 315	- 285 934	- 284 465	25,6	0,52
Toimintakate	- 1 089 415	- 282 900	- 277 284	26,0	2,03

Elämänlaatupalvelut / vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelujen ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut pääosin suunnitellusti ja tavoitteisiin on ylletty kohtuullisesti. Ohjattua toimintaa ja tapahtumia on järjestetty runsaasti mm. uimahallilla ja nuorisotiloilla sekä Nuorten moottoripajalla. Erityisliikkujien talvipäivä järjestettiin Himoksella ja koko perheen toimintalauantai Vitikkalan koululla. Yhdistyksille järjestettiin opastus- ja infotilaisuus harrastusvalikko-sivuston käyttöön. Helmikuulle suunniteltu hiihdon maakuntaviestikilpailu jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän sekä huonojen keliolosuhteiden vuoksi.

Galleria Kivipankilla järjestettiin kaksi kahden viikon näyttelyä. Kolme näyttelyvarausta peruuntui sairastumisen vuoksi.

Määräaikainen hyvinvointikoordinaattori aloitti virassaan 6.2.2023 keskittyen perehdytyksen jälkeen mm. vapaaehtoistoiminnan ja järjestöyhteistyön tehtäviin sekä työväenopiston hyvinvointikurssien suunnitteluun. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma hyväksyttiin sivistyslautakunnassa.

Nuorisovaltuusto haki osallistuvan budjetoinnin keinoin ideoita toimintatonniin (2 000 €) käytölle. Nuorisovaltuusto päättää saapuneiden ideoiden ja esitysten pohjalta toimintatonniin jaosta.

Hanketoiminta jatkui koulunuorisotyössä toisella asteella sekä uuden hankkeen myötä myös Kuoreveden ja Länkipohjan kouluilla. Koulunuorisotyöhön saatiin 70 000 € avustus vuosille 2023-2024. Kerhotoimintaa järjestettiin omana toimintana sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Liikuntaneuvontaa- ja elintapaohjausta jämsäläisille -hanke jatkui. Liikuntaneuvonnan palveluja käytti yhteensä 45 asiakasta: yksilöohjauksia järjestettiin 75 kertaa ja ryhmäohjauksia 24 kertaa. Hankkeelle saatiin 23 500 euron avustus vuodelle 2023.

Työvalmennussäätiö Avituksen kautta nuorten työllistämiseen ja elämänhallintaan liittyvät yksilö- valmennus-, nuorten starttipaja (LuovaStartti -hanke) ja etsivän nuorisotyön hankkeiden työ jatkuu.

Judosalin tatami kunnostettiin rakentamalla joustoalusta ja hankkimalla uudet tatamimatot.

Uimahallipalveluiden käyttö on ollut vilkasta kävijämäärän ollessa 26 028 kävijää tarkastelujaksolla. Vuonna 2022 vastaavana aikana (1-3/2022) kävijämäärä oli 10 020. Vertailua tehtäessä on huomioitava, että uimahalli avautui yleisökäyttöön vasta helmikuun alkupuolella 2022 koronarajoitusten poistuttua. Uimahallin vuoden 2023 kävijämäärätavoitteeseen, 55 000 asiakasta, arvioidaan yllettävän. Myös uimahallin vuodelle 2023 asetetun tulotavoitteen 251 000 € arvioidaan toteutuvan toteumaprosentin ollessa nyt 37% (93 600€).

Kokonaisuudessaan vapaa-aikapalvelujen tulojen toteutuma on 38 % (193 000 €). Suurehkoa toteumaprosenttia selittää uimahallin tulojen lisäksi saadut hankeavustukset. Avustuksia ei kuitenkaan ole kaikilta osin saatu suunnitellusti ja tämä tulee huomioidaan lisätalousarviossa. Avustuksia saatiin 97 000 € budjetoitua vähemmän.

Toimintakulujen toteuma on hiukan alle tasaisen kertymän, 23 %.

Henkilöstökulujen toteumaprosentti on alle tasaisen kertymän (18%). Hankkeet eivät toteudu suunnitellusti vuonna 2023 arvioitua pienempien avustusten vuoksi ja tämä tulee huomioida lisätalousarviossa. Palkkakuluista voidaan vähentää 70 000 €.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -luokassa toteuma on reilusti yli tasaisen kertymän (41%). Tämä johtuu judosalin joustoalustan rakentamiseen hankituista materiaaleista. Joustoalustan rakentamiseen oli varauduttu vuoden 2022 investoinneissa, mutta rakentamiseen päästiin vasta tänä vuonna tatamimattotoimituksen viivästyttyä. Talousarviomuutoksessa määräraharahatarve tältä osin 9 000 €.

Avustusten suurta toteumaprosenttia (34 %) selittää liikuntapalvelujen alkuvuoden euromäärältään isojen vuotuisavustusten myöntämisellä. Talousarviomuutoksen tarvetta näiltä osin seurataan. Himosvuoren latuusuuskunnan ensilumen ladun avustus päätettiin 10 000 euroa suurempana kuin mihin talousarvion laadinnan aikana oli varauduttu.

Toteuma / elämänlaatupalvelut / vapaa-aikapalvelut

	Talousarvio 2023	TOT 3/2023	TOT 2/2022	TOT% 3/2023	Vertailu ed. vuosi
Toimintatuotot	506 900	193 105	101 231	38,1	90,79
Toimintakulut	- 1 972 039	- 454 686	- 363 534	23,1	41,67
Toimintakate	- 1 465 139	- 261 581	- 262 303	17,9	-0,28

Liitteinä:

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Sivistystoimialan tulosalueraportti ja kustannuspaikkarakortti 1-3/2023
Sivistystoimialan talouden, tavoitteiden ja toiminnan raportti 1-3/2023
Sivistystoimialan alaisten investointien raportti 1-3/2023

Sivistystoimenjohtaja täydensi ehdotustaan pykälän tarkastamisesta kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö §26/lautakuntien tehtävät ja yleinen toimivalta.
Kaupunginhallitus 12.12.2022 §374/ Talousarvion täytäntöönpano-
ohjeiden hyväksyminen.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy talouden, tavoitteiden ja toiminnan arvioinnin 1-3/2023 ja esittää sitä kaupungin hallitukselle hyväksymistä varten. Kaupungin taloudellinen tilanteen vuoksi toimialan kaikilla tasoilla tulee talouden toteutumista seurata tehostetusti ja pyrkiä löytämään ratkaisuja määrärahatarpeiden kattamiseen sisäisesti.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.